

दैनिक

लुम्बिनी

निजी क्षेत्रबाट निरन्तर प्रकाशित पहिलो राष्ट्रिय दैनिक

चिसोबाट बचौं

- जाडोबाट बच्न बाक्लो तथा न्यानो कपडा लगाऔं ।
- तातो, पोषिलो तथा भोलिलो खानेकुरा खाऔं,
- घर तथा कोठा न्यानो बनाऔं ।
- बालबालिका तथा वृद्धवृद्धालाई तेल मालिस गरिदऔं ।
- बढी चिसोमा मर्निङ्ग वाक नगरौं ।
- दैनिक घाम ताप्ने गरौं ।

नेपाल सरकार विज्ञापन बोर्ड

वर्ष ३६ | अंक ३४१ | बुटवल | २०८१ पौष ०३, गते बुधबार

नेपाल संवत्

११४५

Wednesday Dec. 18, 2024

पृष्ठ ४

मूल्य रु. ६ मात्र

Lumbini

रवि थप चार दिन हिरासतमा

बुटवल । राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा) का सभापति रवि लामिछानेलाई थप चार दिन हिरासतमा राख्न अदालतले अनुमति दिएको छ । सूर्यदर्शन सहकारी ठगी प्रकरणमा मंगलबार कास्की अदालतले चार दिन थप हिरासतमै राखेर अनुसन्धान गर्न अनुमति दिएको कास्की जिल्ला अदालतका थ्रेस्तेदार राजन खनालले जानकारी दिए । प्रहरीले मंगलबार चार दिन हिरासतमै राख्न अनुमति मागेको थियो । प्रहरीले गोर्खा मिडियाकै पूर्व प्रबन्ध निर्देशकसमेत रहेका लामिछानेसहित गोर्खा मिडियाका पूर्वउपाध्यक्ष छवि लाल जोशी, नेचर् हर्बसका सञ्चालक रामबहादुर खनाल, जीबी राईका सहयोगी लिला पछाईलाई म्याद थपका लागि अदालतमा उपस्थित गराएको थियो ।

सोमबार नै अनुसन्धान प्रतिवेदन जिल्ला सरकारी वकिलको कार्यालयमा प्रहरीले बुझाइसकेको छ । पोखराको सूर्यदर्शन सहकारी ठगी प्रकरणमा अनुसन्धान थालेको ८४ दिनपछि सोमबार प्रहरीले सरकारी वकिलको कार्यालयमा प्रतिवेदन बुझाएको थियो ।

सो प्रतिवेदनमा लामिछानेसहित ५१ जनालाई प्रतिवादी बनाइएको छ । तीमध्ये ३७ जना फरार प्रतिवादी छन् । उनीहरूविरुद्ध १ अर्ब ५१ करोड विगो मागदावी गर्नुपर्ने प्रहरीको राय छ ।

दुर्गा प्रसाईंलाई रिहा गर्न माग

बुटवल । मेडिकल व्यवसायी दुर्गा प्रसाईंलाई गैरकानुनी रूपमा थुनामा राखेको दाबीसहित सर्वोच्च अदालतमा अर्को बन्दी प्रत्यक्षीकरणको निवेदन दर्ता भएको छ । दुर्गा प्रसाईंका छोरा निराजन प्रसाईंले आफ्ना बाबुलाई गैरकानुनी थुनामा राखिएको दाबी गर्दै सर्वोच्च अदालतमा बन्दी प्रत्यक्षीकरणको निवेदन दर्ता गराएका हुन् । यसअघि पनि यसैगरी दर्ता भएको बन्दी प्रत्यक्षीकरणको निवेदनमा सर्वोच्च अदालतले प्रसाईंलाई कानुनसम्मत रूपमा थुनामा राखेको ठहर गर्दै निवेदन खारेज गरेको थियो ।

प्रहरी हिरासतमा रहेका प्रसाईंमाथि अपराधिक विश्वासघातको आरोपमा अनुसन्धान भइरहेको छ । उनका छोरा निराजनले अपराधिक विश्वासघातको अनुसन्धानका क्रममा समेत आफ्ना बाबुलाई गैरकानुनी थुनामा राखिएको जिकिर गरेका हुन् ।

एकीकृत समाजवादीमा जिम्मेवारी बाँडफाँट

बुटवल । नेकपा एकीकृत समाजवादीले २४ सदस्यीय केन्द्रीय सचिवालय गठन गरेको छ । पार्टीको पछिल्लो पटक बसेको स्थायी समिति बैठकले २४ सदस्यीय सचिवालय गठन गरेको हो ।

जसमा अध्यक्ष माधवकुमार नेपाल नेतृत्वमा २४ सदस्यीय केन्द्रीय सचिवालय गठन भएको प्रवक्ता जगन्नाथ खतिवडाले जानकारी दिए । अध्यक्ष माधवकुमार नेपाल नेतृत्वमा २४ सदस्यीय केन्द्रीय सचिवालय गठन भएको प्रवक्ता जगन्नाथ खतिवडाले जानकारी दिए । उनका अनुसार, सचिवालयमा केन्द्रीय अध्यक्ष, सम्मानित नेता, वरिष्ठ नेताहरू, उपाध्यक्ष, महासचिव, उपमहासचिव र सचिवसहित गरेर २४ जना हुनेछन् । एकीकृत समाजवादीले पहिलोपटक सचिवालय गठन गरेको हो । यसअघि पदाधिकारीको टिममा उप-महासचिवसम्मका नेताहरू सहभागी थिए । अब सचिवहरूसहित २४ सदस्यीय समिति सचिवालय बनाइएको हो ।

जसमा अध्यक्ष माधवकुमार नेपाल, सम्मानित नेता फलनाथ खनाल, वरिष्ठ नेता डा. बेदुराम भुसाल र प्रमेशकुमार हमाल, वरिष्ठ नेताहरू धनेन्द्र बस्नेत, राजेन्द्रप्रसाद पाण्डे, धर्मनाथप्रसाद साह, उपाध्यक्षहरू जयन्तीदेवी राई, प्रकाश ज्वाला, डा. गंगालाल तुलाधर, जगन्नाथ खतिवडा, भानुभक्त जोशी, महासचिव धनश्याम भुसाल, उपमहासचिव राजेन्द्रकुमार राई, गरिमा शाह, मेटमणि चौधरी, रामकुमार भट्टराई, सचिवहरू सावित्राकुमारी भुसाल, चन्द्रबहादुर शाही, सोमप्रसाद पाण्डेय, बलदेव चौधरी, श्रीनाथ बराल, गणेशबहादुर विस्वकर्मा र शेरबहादुर कुँवर रहेका छन् ।

राजस्व चुहावट र तस्करी व्यापक छ, तुरुन्त रोक्नुस् : गृहमन्त्री

मोहम्मद हबिब

भैरहवा

गृहमन्त्री रमेश लेखकले लुम्बिनी प्रदेशमा राजस्वको व्यापक चुहावट र तस्करी भइरहेको बताउँदै कुनै पनि हालतमा सिमानामा हुने तस्करी तुरुन्त नियन्त्रण गर्न निर्देशन दिएका छन् ।

गृह मन्त्रालय र लुम्बिनी प्रदेश सरकार आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालयद्वारा संयुक्त रूपमा आयोजित प्रदेशस्तरीय सुरक्षा गोष्ठीलाई सोमबार रुपन्देहीको भैरहवामा सम्बोधन गर्दै गृहमन्त्री लेखकले कार्य क्षेत्रमा फर्केपछि सिमा क्षेत्रमा तस्करी भएको, राजस्व चुहावट भएको, उदुन पर्ने राजस्व नउठेको भन्ने कुरा सुन्न नपरोस् भन्दै लुम्बिनी प्रदेशका सबै जिल्लाका सुरक्षा निकायलाई निर्देशन दिए । उनले मुल्याङ्कन त्यसैको आधारमा हुने बताउँदै सिमापार अपराध कुनै पनि हालतमा नियन्त्रण हुनुपर्ने बताए ।

'तस्करीको नियन्त्रण, सिमामा हुने अपराधको नियन्त्रण, लागुऔषध, आत्महत्याको घटना, सवारी दुर्घटना, साइबर क्राइम लगायतको बढ्दो अपराधलाई पूर्ण रूपले नियन्त्रण गर्नु पर्छ ।'- मन्त्री लेखकले भने । पछिल्लो समय साइबर क्राइम बढेको बताउँदै उनले परिणाममुखी ढंगले काम गर्न निर्देशन दिए ।

गृहमन्त्री लेखकले संविधानको सुरक्षा र लोकतन्त्रको सुदृढीकरणका लागि शान्ति सुरक्षा मजबुत हुनुपर्ने बताउँदै लोकतन्त्रको पूर्व सर्त शान्ति सुरक्षा रहेको बताए । 'शान्ति सुरक्षा भए उद्योग धन्दा, कल कारखाना र व्यवसाय चल्छ जसले आर्थिक विकास हुन्छ । शान्ति सुरक्षा नागरिक पाउनु पर्ने पहिलो आधारभूत अधिकार र संविधानको रक्षाको शर्त पनि हो । हामीले प्राप्त गर्ने साध्यका लागि आधारभूत आवश्यकता शान्ति सुरक्षा, विधिको शासन, अपराधको नियन्त्रण, भ्रष्टाचार उन्मुक्त समाज निर्माण गर्ने, सुशासन स्थापित गरेर आर्थिक विकास र समृद्धि गर्ने हो ।'

गृहमन्त्री लेखकले अहिलेको गठबन्धन सरकार मुलुकमा दिगो शान्ति र सुशासन कायम गर्न बनेको दाबी गर्दै गठबन्धन २०८४ को चुनावसम्म कायम रहने बताए । २०८४ को चुनावसम्म यही गठबन्धन रहन्छ कुनै तल-माथि हुन ।'- गृहमन्त्री लेखकले भने । अहिलेको संविधानले नागरिकलाई अधिकारसम्पन्न बनाएकाले संविधानको रक्षा महत्त्वपूर्ण भएको उनको भनाइ छ ।

लोकतन्त्रमा मर्यादा र कानुनको सीमाभित्र रहेर आलोचना गर्न पाइन्छ । लोकतन्त्र भनेको अनुशासनको पद्धति हो, अराजकताको शासन होइन । समाजलाई दुषित पार्ने गतिविधि भइरहेको छ, त्यसमा कुनै सम्झौता हुँदैन भन्दै उनले विधि र कानुनको शासन लोकतन्त्र भएको बताए ।

'संविधानको सुरक्षा, शासकीय स्वरूपको सुदृढिकरण र नागरिकको हक अधिकारको कार्यान्वयनको सुनिश्चितता गर्ने काम हामीले गर्नुपर्छ । हकमाथि अवरोध गर्थौं भने वा सम्मानपूर्वक बाँच्न पाउने स्थिति कुनै नागरिकको भएन भने हामीले हटाई सम्मानपूर्वक बाँच्न पाउने हक दिनुपर्छ । हामीले पूर्ण प्रेस स्वतन्त्रतामा कुनै खालको अवरोध, अवाञ्चित दबाव र खाण्डत गर्ने प्रयत्न भए हटाई नागरिकको सूचना प्राप्त गर्ने हकमा निर्वाध रूपमा प्रेस स्वतन्त्रता

कायम गर्नुपर्छ ।'- गृहमन्त्री लेखकले भने ।

२००४ बाट नेपालमा संवैधानिक यात्राको सुरुवात भएको र २०७२ सम्म पुग्दा ७ वटा संविधान बनेको भन्दै गृहमन्त्रीले धेरै पूर्वाधार बनाउने कुरा असल भए पनि धेरै संविधान बनाउने कुरा बेठिक भएको जनाए । धेरै संविधान बन्नु भनेको ज्यादा राजनितिक अस्थिरताबाट गुजरेको भन्ने उदाहरण हुने बताउँदै यो संविधानलाई असफल हुन नदिन यसको रक्षा गर्नुपर्ने उनले बताए । 'शान्ति सुरक्षा कायम हुन सकेन भने मुलुकमा विधिको शासन स्थापित हुन नक्ने वा नागरिकले आफ्नो हक अधिकार निर्वाध रूपले उपयोग गर्न सकेन भने लोकतन्त्रको अर्थ छैन । यो संविधानको कार्यान्वयन, सुरक्षा, र व्यवस्थाको सुदृढीकरण पनि यही जोडिन्छ ।'- उनले भने ।

लेखकले लुम्बिनी प्रदेश भौगोलिक रूपले, साँस्कृतिक रूपले, भाषिक सम्पन्न विविधायुक्त नेपाल भनेर देशलाई चिनाउने मध्येको प्रदेशको रूपमा रहेको बताए । 'गौतमबुद्धको जन्मस्थल भएको प्रदेश रहेकोले पनि यो प्रदेशको विशेष महत्त्व छ । हाम्रो साँस्कृतिक, धार्मिक मात्र होइन विश्व शान्तिको ज्योति प्रवाह गर्ने ठाउँमा बसेर हामीले यो छलफल गरेकोले यसको विशेष महत्त्व छ । यो ठाउँ संसार भरिका धार्मिक पर्यटक आउने ठाउँ हो, बुद्ध धर्मको केन्द्र र जन्मस्थलको कारणले पनि यसको महत्त्व छ । भाषिक रूपमा विविधता छ, जातीय रूपमा, भौगोलिक रूपले विविधता यो सबै विविधता हाम्रो सम्पति हो । संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्ने हाम्रो दायित्व हो र यो गोष्ठी परिणाममुखी हुनुपर्छ ।'- उनले भने ।

शान्ति सुरक्षाको विषय राम्ररी केलाएर विश्लेषण गरी प्रत्येक जिल्लाको शान्ति सुरक्षाको अवस्था, अपराधको अवस्था, सुरक्षामा देखापर्नेका चुनौती र त्यसलाई सम्बोधन गरी मुलुक र प्रदेशमा शान्ति

सुरक्षाको स्थितिलाई पूर्णरूपले सुनिश्चित गर्ने गरी परिणाममुखी हुनुपर्ने उनले बताए ।

गोष्ठीमा गृह मन्त्रालयका अधिकारीसहित लुम्बिनी प्रदेशका १२ वटै जिल्लाका सुरक्षा अधिकारीको सहभागिता रहेको थियो । गोष्ठी अघि मन्त्रालयले सात वटै प्रदेशका आन्तरिक मामिला मन्त्रीहरूसँग छलफल गरेर राय सुभाब लिएको थियो । गोष्ठीमा सीमा सुरक्षा, सीमा अपराध, राजस्व चुहावट, प्रदेशको सुरक्षा चुनौतीलगायतका विषयमा छलफल गरिएको गृह मन्त्रालयले जनाएको छ ।

प्रदेशलाई केन्द्रले अधिकार दिएन : मुख्यमन्त्री

लुम्बिनी प्रदेशका मुख्यमन्त्री चेतनारायण आचार्यले संविधानको एकल र साफा सूचीका अधिकार कार्यान्वयन गर्न संघीय सरकारले सघाउनुपर्ने बताएका छन् ।

संघीय सरकारका गृहमन्त्री रमेश लेखक र लुम्बिनी प्रदेशका मुख्यमन्त्री चेतनारायण आचार्यको विशेष उपस्थितिमा भएको सुरक्षा गोष्ठीमा बोल्दै मुख्यमन्त्री आचार्यले प्रदेशमा प्रहरी समायोजन नहुँदा शान्ति सुरक्षा कायम गर्नेदिखि प्रहरीलाई साधनस्रोत सम्पन्न बनाउन समेत प्रदेश सरकारलाई रोकेको बताए ।

उनले तत्काल प्रदेशमा प्रहरी समायोजनदेखि प्रदेश अनुसन्धान ब्यूरो स्थापना गर्ने विषयमा संघीय सरकारको ध्यानाकर्षण गराउँदै प्रहरी समायोजन नहुँदा प्रदेश सरकारले प्रहरी कार्यालयको भवन निर्माण गर्न हालेका बजेट समेत कार्यान्वयन हुन नसक्ने अवस्था रहेको बताए । गत वर्षको बजेट संघीय सरकारले अनुमती नदिएँदा प्रहरी कार्यालय बनाउन हालिएका बजेट फिज भयो । यस वर्ष पनि प्रदेश सरकारले प्रहरी कार्यालय भवन निर्माण गर्न बजेट विनियोजन गरेको छ ।

» बाँकी ३ पेजमा

समुद्घाटन समारोहमा उपस्थित हुने सम्बन्धमा अत्यन्त जरुरी सूचना ।

बुटवल उद्योग वाणिज्य संघ, रुपन्देहीको आयोजना, बुटवल उपमहानगरपालिका र नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघको संरक्षकत्वमा संचालन हुने **"औद्योगिक व्यापार मेला बुटवल-२०८१" (Industrial Trade Fair Butwal -2024)** को समुद्घाटन समारोहका लागि रुपन्देहीका सरकारी कार्यालय प्रमुख, सुरक्षा निकायका प्रमुख, व्यवसायिक तथा पेशागत संघ संस्थाका प्रमुख, राजनैतिकदलका जिल्ला, नगर तथा प्रमुख, बुटवल उद्योग वाणिज्य संघका सम्पूर्ण सदस्य प्रतिष्ठानका प्रोपाइटर तथा प्रतिनिधीहरूलाई निमन्त्रणा कार्ड वा एस.एम. एस.द्वारा निमन्त्रणा पठाइ सकिएको छ, कहिकतै प्राप्त नभएको भए यसै सूचनालाई आधारमानी निम्न मिति, समय र स्थानमा उपस्थितीका लागि अनुरोध गर्दछौं ।

पुनश्च: बुटवल उद्योग वाणिज्य संघका सदस्यज्यूहरूलाई संघको परिचयपत्रका आधारमा मेला अवधी भर नि:शुल्क प्रदेशको व्यवस्था मिलाइएको समेत अनुरोध गर्दछौं ।

मिति : २०८१।०९।०३ गते, बुधबार

समय : बिहान ११:०० बजे

स्थान : बुटवल मण्डप

मेला सचिवालय

औद्योगिक व्यापार मेला बुटवल-२०८१ (Industrial Trade Fair Butwal -2024)

» बाँकी ३ पेजमा

सम्पादकीय

सरकार

व्यवसायीमैत्री बन्नुपर्छ

बुटवल उप-महानगरपालिकाले व्यवसायीले राखेको साइनबोर्डको समेत कर लिनु निन्दनीय छ । एउटा व्यवसायीले कति ठाउँ कर तिर्छ ? त्यो हेक्का नगरी साइनबोर्डको समेत कर लिनु गलत छ ।

व्यवसायीले व्यवसायिक फर्म दर्ता र नविकरण कर तिर्छन् । व्यवसायीले कारोबार र नाफामा पनि कर तिर्छन् । घरबहाल कर समेत व्यवसायी नै तिर्न बाध्य छन् । विभिन्न सरकारी निकायमा तिर्ने गरेको चाडले थिलोथिलो भएका व्यवसायीलाई साइनबोर्ड राख्दा उपमहानगरपालिकाले असहज व्यवहार गर्नु गलत हो । बुटवल उप-महानगरपालिकाले ३० वर्गफुटभन्दा बढीको साइनबोर्ड भए कर लिने कानुनी प्रबन्ध गरेको छ । व्यवसायीले एउटा साइनबोर्ड राख्न समेत उप-महानगरपालिका असहज बनेको गुनासो गरेका छन् ।

साइनबोर्ड मनपरी राखेको छ, एउटाभन्दा बढी राखेको छ भने कर लिनु स्वाभाविक होला, एउटा साइनबोर्डको साइज निर्धारण गरेर कर लिनु स्वाभाविक होइन् । शहर गुल्जार हुनका लागि व्यवसायी, मजदुर टिक्ने वातावरण हुनुपर्छ । ठूला व्यवसायी, साना व्यवसायी, सटरमा व्यापार गर्नेदेखि ठेला र फुटपाथमा व्यापार गर्ने सबै टिक्न सक्दा नै शहर गुल्जार हुन्छ । व्यवसायीलाई अनावश्यक कर थोपर्ने र फुटपाथमा व्यापार गर्नेलाई दुर्व्यवहार गर्ने क्रियाकलापले शहर निर्जन हुन्छ ।

व्यवसायी मैत्री वातावरण जहाँ हुन्छ, व्यवसायी त्यही जान्छन् । बुटवलमा चर्को सटरभाडाले धमाधम व्यवसायी बुटवलको मुख्य बजार क्षेत्रबाट बाहिर निस्कदैछन् । तिलोत्तमा र सैनामैनातिर व्यवसायी आकर्षित भइरहेका छन् । मासु व्यवसायीमाथि भएको दुर्व्यवहार र ज्यादतीले अहिले मासु व्यवसायीले विकल्प खोज्न थालेका छन् ।

स्थानीय सरकार नागरिकको घरदैलोको सरकार हो । स्थानीय सरकार सेवा प्रवाहको केन्द्र हो । स्थानीय सरकारले नागरिकलाई सहमत गराएर कर लिनुपर्छ । नागरिकको सहमति विना कर थोपर्ने प्रवृत्तिले नागरिक प्रतिरोध हुन्छ । त्यस्तो प्रतिरोध बढ्दै गए सरकारले काम गर्न सक्तैन । बजेट कार्यान्वयन गर्न सक्तैन । योजना निर्माण र कार्यान्वयनमा बाधा उत्पन्न हुन्छ । योजना निर्माण र कार्यान्वयन तथा बजेट कार्यान्वयनमा बाधा उत्पन्न हुने गरी कुनै पनि गतिविधि गर्दा सरकारले विकासको लक्ष्य हासिल गर्न सक्तैन ।

बुटवल उप-महानगरपालिकाले कम्तिमा साइनबोर्डको कर असुली तत्काल रोकेर व्यवसायीसँग छलफल गर्नुपर्छ । व्यवसायीसँगको छलफलपछि निस्कने निष्कर्षलाई कार्यान्वयन गर्दा सहज वातावरण बन्छ । व्यवसायी मैत्री वातावरणले नै बुटवल उप-महानगरपालिकाले आशा जगाउनसक्छ ।

२०८१ पौष ०३, गते बुधबार
Wednesday Dec.18, 2024

दैनिक
लुम्बिनी

सिर्ला क्षेत्रबाट सिलान्त्र प्रकाशित गर्ने सार्वजनिक दैनिक

नर्सिङ पेसाकर्मिका ज्वलन्त सवाल

प्रेमलकुमार खनाल

दुर्गम क्षेत्रमा सेवा पुर्‍याउन नर्सलाई विशेष सुविधा उपलब्ध गराएर उत्तेरित गर्ने, नर्सिङ पेसाबाट उच्च तहको अध्ययन गर्न पाउने र नर्सले उच्च तहसम्म पदोन्नति पाउने व्यवस्थासमेत गरिनुपर्छ । सेवा स्थायित्वका लागि सरकारी तथा निजी क्षेत्रमा नर्सको पर्याप्त संख्या हुने गरी दरबन्दी निर्धारण गरेर स्थायी नियुक्तिको व्यवस्था गरिनुपर्छ । सरकारले नर्सिङ पेसाको अवस्थाबारे अध्ययन-अनुसन्धान गरी प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्ने र नर्सिङ पेसाको अवस्थाबारे प्रभावकारी अनुगमन गर्नुपर्छ । यसका साथै, आफ्ना समस्या समाधानका लागि दबाव दिन संगठित हुन पनि आवश्यक छ ।

स्वास्थ्य सेवामा नर्सहरूको भूमिका महत्वपूर्ण छ । सेवाको सुरक्षा, समयसापेक्षता, औषधि उपकरणको व्यवस्था, वृत्ति विकासको सुनिश्चितता, समृद्ध जीवनयापन गर्न पाउने अवस्था र सेवानिवृत्तिपछि भविष्य सुनिश्चित हुने गरी सामाजिक सुरक्षाको सुनिश्चितता हुन सक्दा मात्रै नर्सिङ पेसा आकर्षक बन्न सक्छ । तर, आज नर्सिङ पेसामा श्रमको शोषण भइरहेको छ । सेवामा असुरक्षा, वृत्ति विकासको संकुचित नीति, तालिम, उपकरणको अभाव, न्यून तलब सुविधा, सामाजिक सुरक्षाको अभावजस्ता समस्याले नर्सिङ पेसामा संलग्न पेसाकर्मि आक्रान्त छन् ।

गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाबाट मात्र जनताको जीवनलाई सुखी, समृद्ध र निरोगी बनाउन सकिन्छ । राज्यबाट सहज र सरल ढंगले स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्नु जनताको अधिकार हो । नेपालको संविधानले स्वास्थ्य सेवालाई मौलिक हकका रूपमा सुनिश्चित गरेकाले सर्वसुलभ, गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्नु राज्यको दायित्व हो । गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाका लागि राज्यले अवलम्बन गर्ने स्वास्थ्य नीति, ऐन, कानून र यस नीतिसँग सम्बन्धित सरकारको आर्थिक नीतिको पनि महत्वपूर्ण भूमिका हुन्छ ।

गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाका लागि यस क्षेत्रमा संलग्न डाक्टर, नर्सलगायत स्वास्थ्यकर्मीको भूमिका अर्भ महत्वपूर्ण हुन्छ । उच्च मनोबलयुक्त, दक्ष एवं पेसाप्राप्ति प्रतिबद्ध स्वास्थ्यकर्मीले मात्र जनतालाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्न सक्छन् । अर्भ अहिले व्यवस्थापन क्षेत्रमा पूर्ण गुणस्तरीय व्यवस्थापनको नवीन अवधारणा विकास भएको छ । पूर्ण गुणस्तरीय व्यवस्थापनमा एकपटक सेवाग्राहीले सेवा प्रदान

गरेपछि उसले चिरकालसम्म प्राप्त गरेको सेवाको सम्झना गरिरहने र पुनः सेवा चाहिएमा फर्किएर पूर्वसेवा प्रदान गर्ने संस्थामा आइपुग्छ । यही नै गुणस्तरीय सेवाको द्योतक हो । गुणस्तरीय सेवाका लागि दक्ष एवं सक्षम जनशक्तिका साथै सेवा प्रवाहस्थलमा पर्याप्त भौतिक पूर्वाधारको व्यवस्था हुनुपर्छ ।

नेपालमा स्वास्थ्य सेवामा अनेकौँ समस्या विद्यमान छन् । राज्यले स्वास्थ्य सेवाजस्तो सर्वसाधारणको जीवनसँग अभिन्न रूपमा जोडिएको सेवामा निजीकरण र व्यापारीकरण गर्ने खुला र उदार नीति अवलम्बनपछि स्वास्थ्य क्षेत्रमा समस्या उत्पन्न भएको हो । जनताको सर्वसुलभ निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा र उपचार पाउने अधिकारमा स्वास्थ्य सेवामा भएको निजीकरण र व्यापारिक नीतिले सरकारी क्षेत्रबाट प्रवाह गरिने सेवा र सुविधा खस्किनथ्यो । निजी क्षेत्रमार्फत महँगो र 'आकर्षक' स्वास्थ्य सेवा प्रवाह हुने स्थिति बन्यो । दुईखाले स्वास्थ्य सेवा र उपचारका कारण सबैभन्दा बढी भ्रष्टाचार स्वास्थ्य सेवामा हुने गरेको सुनिन्छ । दुईखाले स्वास्थ्य सेवाबाट पैसा हुनेले मात्र उपचार पाउने र नहुनेले अकालमा मृत्युवरण गर्नुपर्ने स्थिति बन्दै गएको छ । स्वास्थ्य क्षेत्रमा उदारीकरण र निजीकरणका कारण बिरामी मात्रै होइन, यस क्षेत्रमा कार्यरत नर्सका साथै अन्य स्वास्थ्यकर्मी पनि चरम शोषणमा परेका छन् ।

विश्व स्वास्थ्य संगठनले जनरल वार्डमा एक नर्सले चारदेखि ६ बिरामी, सुत्केरी वार्डमा दुई नर्स र एक बेड, आइसियूमा एक नर्स एक बिरामी, पोस्ट-अपरेटिभ वार्डमा एक नर्स एक बिरामी, अपरेसन थिएटरमा एक टेबल तीन नर्स हुनुपर्ने मापदण्ड निर्धारण गरेको छ । नेपाल सरकारले पनि विश्व स्वास्थ्य संगठनको यही मापदण्डमा हस्ताक्षर गरेको छ र 'स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन तथा स्तरोन्नति मापदण्ड निर्देशिका'मा पनि स्पष्ट रूपमा बिरामीको अवस्थाअनुसार नर्स-बिरामी अनुपात तोकिएको छ, जसमा जनरल वार्डमा पाँचदेखि ६ बिरामीबराबर एक नर्स, हाई डिपेन्डिङ वार्डमा दुई बिरामी बराबर एक नर्स र क्रिटिकल केयरमा एक बिरामीबराबर एक नर्स र डेलिभरी गराउने ठाउँमा एक बिरामी बराबर दुईजना नर्स र अपरेसन थिएटरमा एक बिरामीबराबर तीनजना नर्स हुनुपर्ने मापदण्ड निर्धारण गरेको छ । तर, व्यवहारमा नेपालमा एकजना नर्सले २५-३० जना बिरामीको सेवा गर्नुपर्ने बाध्यतात्मक अवस्था छ ।

नेपालमा अहिलेसम्म एक लाख २२ हजार नर्स नर्सिङ काउन्सिलमा रजिस्टर्ड भएको तथ्यांक छ । तर, स्वास्थ्य क्षेत्रमा निजीकरणको नीतिका कारण सरकारी अस्पतालमै मापदण्डअनुसार नर्सिङ जनशक्ति उपलब्ध छैन । सरकारीस्तरबाट सञ्चालित प्रमुख अस्पतालहरूमा न्यून संख्यामा नर्सको दरबन्दी छ र सरकारी सेवामा केन्द्रदेखि गाउँपालिकास्तरसम्म अहिले प्रायः करारमा काम लगाउने अभ्यास बढ्दो छ । सरकारी अस्पतालमा एक नर्सले दर्जनौँ बिरामीको हेरचाहको जिम्मा लिनुपर्ने अवस्थाबाट नेपालको स्वास्थ्य क्षेत्र गुञ्जिरहेको छ । यसले गर्दा नर्समा कामको बोझ अति नै थोपलिएको छ । सरकारी स्तरमा दुई-तीनपटक तलब सुविधा वृद्धि हुँदासमेत वर्षौंदेखि निजी क्षेत्रका अस्पताल, नर्सिङ होम र मेडिकल कलेजमा तलब सुविधा वृद्धि गर्ने प्रवृत्ति देखिन्छ । सरकारले निजी क्षेत्रमा श्रम निरीक्षण प्रणाली र श्रम अडिटलाई प्रभावकारी रूपमा लागू नगर्दा श्रम शोषण बढेको छ । करार नियुक्ति प्रणालीका कारण पनि श्रम शोषण बढेको छ । करार नियुक्तिका कारण सेवामा स्थायित्व नहुने, पदोन्नति नहुने र सामाजिक सुरक्षा सुविधाबाट वञ्चित हुनुपर्ने स्थिति छ । सरकारी क्षेत्रमा समेत वर्षौंसम्म काम गर्दा पनि स्थायी नहुने र स्थायी नियुक्ति पाएका नर्सको पर्याप्त संख्यामा दरबन्दी नहुँदा पदोन्नतिलगायत वृत्ति विकासका अवसर नहुने परिस्थिति बनेको छ । सरकारी सेवामा आउटसोर्सिङ, करार र इन्टर्नका रूपमा काममा लगाउने र जुनसुकै बखत नोकरीबाट हटाउने परिपाटीले श्रमशोषण बढ्दै गएको छ ।

यस्तै, नवउदारवादी अर्थनीतिको कारण श्रमिकले पाउने सामाजिक सुरक्षा सुविधाअन्तर्गत पेन्सन सुविधा कटौतीपछि नर्सको भविष्य पनि सुरक्षित हुन सकेको छैन । अहोरात्र बिरामीको सेवामा जुट्नुपर्ने नर्सका लागि थप आर्थिक एवं भौतिक सुविधा पर्याप्त व्यवस्था नहुनु र कार्यस्थलमा हुने हिंसाजन्य गतिविधि नियन्त्रणमा प्रभावकारी कदम नचालिनु विडम्बनापूर्ण छ । रात्रिकालीन सेवामा कार्यरत नर्सको जिउधनको सुरक्षा, यातायात सुविधा र जोखिम बहनबापतका सुविधा नहुँदा नर्सिङ पेसा निल्लु न ओकल्नु भएको बुझ्न सकिन्छ । निजी क्षेत्रमा खोलिएका नर्सिङहोम र अस्पतालमा त भन्नु नर्सका समस्या कहालीलाग्दा छन् । लामो अवधिसम्म

विना तलब सुविधा इन्टर्नका रूपमा अस्पतालले काममा लगाउने, नियुक्तिपत्र नदिने, नियुक्ति पाएका नर्सले पनि अति न्यून पारिश्रमिक पाउने, वृत्ति विकास र तालिमको अवसर नहुने अवस्था छ । पोसाक भत्तालगायत जोखिमपूर्ण कार्यबापत थप सुविधा प्रदान गर्ने नीतिलाई निजी क्षेत्रका नर्सिङ होम र अस्पतालले लागू गरेका छैनन् ।

वास्तवमा व्यापारीकरण र निजीकरण नीतिले पुँजी र नाफालाई सदैव प्रोत्साहन गर्छ । श्रमिकलाई कम आर्थिक सुविधा दिएर बढी मुनाफा कमाउने नीतिले प्रोत्साहन पाइरहेको हुन्छ । सरकारले जुनसुकै उद्योग वा सेवा व्यवसाय सञ्चालनको अनुमति दिँदा पूर्वाधार, पुँजीको पर्याप्तता, व्यावसायिक दक्षता र व्यवसायमा काम गर्ने श्रमिकलाई अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठनको न्यूनतम श्रम मापदण्डअनुरूप सेवा, सर्त, आर्थिक सुविधा, वृत्ति विकासको सुनिश्चितता ग्यारेन्टी गरिनुपर्ने सर्त कडाइसाथ लागू गराइनुपर्छ । सामाजिक सुरक्षाअन्तर्गतका सुविधा पेन्सन, उपदान, विमा, औषधि, मातृत्व संरक्षणका सुविधा आदिको प्रतिबद्धता हुनुपर्छ । यस्ता विषयमा जाँचबुझ गर्ने र ठिक भएमा मात्र सेवा व्यवसाय सञ्चालनको इजाजत दिनुपर्छ । तर, नेपालमा निजी क्षेत्रमा खुलेका स्वास्थ्य सेवालगायत व्यावसायिक प्रतिष्ठानका लागि सरकारी क्षेत्रबाट सूक्ष्म ढंगले अध्ययन-विश्लेषण गरेर व्यवसाय सञ्चालनको अनुमति दिने गरेको पाइँदैन । हत्तुवाका भरमा आर्थिक प्रभाव र दबाबमा परेर अस्पताल, नर्सिङ होम र मेडिकल कलेज खोल्न इजाजतपत्र दिने गरेकै कारण गुणस्तरहीन र महँगो सेवा व्यहोर्ने जनता बाध्य छन् । यसैको चपेटामा कार्यरत नर्स श्रमिक चर्को श्रमशोषणमा परेका छन् । स्वास्थ्य क्षेत्रमा विगतदेखि अवलम्बन गरिएको गलत नीतिका कारण नर्सलगायत स्वास्थ्यकर्मीले भोगिरहेका समस्या यतिखेर सतहमा आएका छन् । यस किसिमका समस्यालाई सरकारले यथाशीघ्र सरोकारवाला नर्सिङ संगठनसँग द्विपक्षीय वार्ता गरी समाधान गर्नुपर्छ । निजी कलेजहरूमा नर्सिङ विषय अध्यापन गर्ने शिक्षकको पनि अवस्था कहालीलाग्दो छ । कलेजमा शिक्षकको रोजगारीको स्थायित्व नहुने, न्यून तलब सुविधा, पदोन्नति र वृत्ति विकासको अवसर नहुने समस्याले शिक्षक पनि प्रताडित छन् ।

अब सरकारबाट स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत नर्सिङ पेसालाई विशिष्टीकृत एवं मर्यादित ढंगले सञ्चालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनुपर्छ । यस क्रममा उनीहरूको सेवा सुरक्षाको ग्यारेन्टी गर्ने, पदोन्नतिलगायत वृत्ति विकासका अवसरको सुनिश्चितता गर्ने, तलब, सुविधा र सामाजिक सुरक्षाको व्यवस्थासहित सरकारी तथा निजी क्षेत्रमा समान एवं एकीकृत तरलले लागू हुने गरी नीति बनाई प्रभावकारी रूपमा लागू गर्नुपर्छ । बिरामीको उपचार र हेरचाह गर्न सहज हुने गरी विश्व स्वास्थ्य संगठनको मापदण्डअनुसार नर्स र बिरामीको अनुपातलाई सबै अस्पतालमा प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्नुपर्छ । नर्सिङ पेसालाई मर्यादित र आकर्षक बनाउन मन्त्रालयस्तरमा अधिकारसम्पन्न नर्सिङ महाशाखा गठन गर्नुपर्छ ।

नर्सिङ विषयको अध्ययनमा हरेक वर्ष आकर्षण बढ्दै गएको छ । सँगसँगै स्वदेशमा नर्सिङ शिक्षा अध्ययन गरी विदेश पलायन हुनेको संख्या पनि बढ्दो छ । देशभित्र रोजगारीको अभाव र रोजगारी प्राप्त गरे पनि न्यून तलब सुविधामा काम गर्नुपर्ने बाध्यतात्मक अवस्थाप्राप्ति सरकार गम्भीर र जिम्मेवार बन्न जरुरी छ । नर्सिङ शिक्षा हासिल गरेका नर्सलाई देशभित्रै रोजगारी पाउने ग्यारेन्टी सरकारले गर्नुपर्छ । उनीहरूको राजेगारीको सुनिश्चितताका लागि हरेक माध्यमिक विद्यालय, कलेज, निजी उद्योग र प्रतिष्ठानमा नर्सिङ सेवासहित प्राथमिक उपचार सेवा उपलब्ध गराउने नीति अवलम्बन गरिनुपर्छ । कलेजबाट सरकारी वा निजी अस्पतालमा प्रशिक्षार्थीका रूपमा काम गर्ने नर्सलाई श्रम ऐन बमोजिम न्यूनतम तलब, भत्ता र सामाजिक सुरक्षा सुविधा प्रदान गर्ने र दुर्गम हिमाली क्षेत्रमा कार्यरत नर्सलाई थप आकर्षक सुविधा प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाइनुपर्छ । दुर्गम क्षेत्रमा सेवा पुर्‍याउन नर्सलाई विशेष सुविधा उपलब्ध गराएर उत्तेरित गर्ने, नर्सिङ पेसाबाट उच्च तहको अध्ययन गर्न पाउने र नर्सले उच्च तहसम्म पदोन्नति पाउने व्यवस्थासमेत गरिनुपर्छ । सेवा स्थायित्वका लागि सरकारी तथा निजी क्षेत्रमा नर्सको पर्याप्त संख्या हुने गरी दरबन्दी निर्धारण गरेर स्थायी नियुक्तिको व्यवस्था गरिनुपर्छ । सरकारले नर्सिङ पेसाको अवस्थाबारे अध्ययन-अनुसन्धान गरी प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्ने र नर्सिङ पेसाको अवस्थाबारे प्रभावकारी अनुगमन गर्नुपर्छ । यसका साथै, आफ्ना समस्या समाधानका लागि दबाव दिन संगठित हुन पनि आवश्यक छ । नयाँ पत्रिका दैनिक

नेप्से परिसूचकमा

सामान्य सुधार

काठमाडौँ । सोमबार उच्च अङ्कले घटेको नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज (नेप्से) परिसूचकमा मंगलबार भने सामान्य अङ्कको सुधार देखिएको छ । नेप्से परिसूचक दुई दशमलव १५ अङ्कले बढेर दुई हजार छ सय ३३ दशमलव ८७ चिन्नुमा कायम भएको हो ।

तीन सय १८ कम्पनीको ८९ लाख ३९ हजार तीन सय ४८ हजार किता शेयर ५३ हजार नौ सय ५७ पटक खरिदबिक्री हुँदा रु चार अर्ब ३४ करोड ३२ लाख ३४ हजार सात सय ४० बराबरको कारोबार भएको छ । कारोबारमा बैकिङ शून्य दशमलव १७, वित्त शून्य दशमलव ८७, होटल तथा पर्यटन शून्य दशमलव १८, जलविद्युत् शून्य दशमलव १४, लघुवित्त शून्य दशमलव ५६, निजीवन बिमा शून्य दशमलव १९, व्यापार शून्य दशमलव ५९ र अन्य समूह शून्य दशमलव १३ प्रतिशतले

बढेको छ ।

अरु सबै समूहको उपसूचक घटेको छ । विकास बैंक शून्य दशमलव ६५, लगानी शून्य दशमलव २१, जीवन बिमा शून्य दशमलव १५, उत्पादन तथा प्रशोधन शून्य दशमलव ४४ र म्युचुअल फन्ड शून्य दशमलव ४८ प्रतिशतले घटेको छ ।

सपोर्ट माइक्रोफाइनेन्स वित्तीय संस्था लिमिटेडको शेयर मूल्यमा सकारात्मक सर्किट लागेको छ भने कुथेली बुखारी स्मल हाईड्रोपावर लिमिटेडको शेयर मूल्यमा नकारात्मक सर्किट लागेको छ । कारोबार रकमका आधारमा सबैभन्दा धेरै जानकारी फाइनेन्स कम्पनी लिमिटेडको रु २२ करोड २४ लाख तीन हजार नौ सय ६४ बराबरको दुई लाख ६३ हजार किता शेयर किनबेच भएको छ ।

परासी । पश्चिम नवलपरासी बर्दघाटमा बर्दघाट महोत्सव मेला २०८१ सञ्चालन हुने भएको छ । पश्चिम नवलपरासीको बर्दघाटमा आठौँ बर्दघाट महोत्सव सञ्चालन हुने भएको हो । मंगलबार बर्दघाटमा पत्रकार सम्मेलन गरी बर्दघाट उद्योग वाणिज्य संघ नवलपरासीले कला संस्कृति उद्योग र व्यापार समृद्ध बर्दघाटको

बालियो आधार भन्ने नाराको साथ आठौँ बर्दघाट महोत्सव सञ्चालन गर्न लागिएको जानकारी दिएको छ ।

यही पुस ८ गतेदेखि १८ गतेसम्म आठौँ बर्दघाट महोत्सव हुने भएको छ । २०८१ सञ्चालन गर्न लागिएको बर्दघाट उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष लेखनाथ न्यौपानेले जानकारी दिए । उनले बर्दघाट नगरलाई

कृषि पर्यटन संस्कृति तथा औद्योगिक नगरको रूपमा परिचित गराउँदै उपभोक्ता वर्गलाई नगरीभित्र किनमेल गर्ने बानिज्य विकास गराउनु साथै कृषि उत्पादन पर्यटन प्रवर्द्धन संस्कृति जर्गना गराउनु व्यापार मेलाको लक्ष्य रहेको बताए ।

आर्थिक चलायन बनाउने र सरावल गार्नेपालिकाका रहेका लघु घरेलु स्थानीय व्यापार तथा उद्योग व्यापारलाई प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले आठौँ बर्दघाट महोत्सव सञ्चालन गर्न लागिएको अध्यक्ष न्यौपानेले बताए ।

मेलामा दैनिक उपभोग्य बस्तु तथा सेवा साना तथा घरेलु उत्पादन, जडीबुटी तथा कृषि उत्पादन शैक्षिक स्वास्थ्य बैंक तथा वित्तीय संस्था, होटल तथा रेष्टुरेण्ट बाल उद्यान, राष्ट्रिय तथा स्थानीय कलाकारहरूको बेजोड प्रस्तुति र आर्टि फिर्माणल फिस् टनेल रहने छ । मेलामा २ सय ५० स्टल रहने आयोजकले जनाएको छ । मेलामा दुई लाख दर्शकले अवलोकन गर्न आउने अनुमान गरिएको र तीन करोडको करोबार गर्न लक्ष्यसहित अपेक्षा गरिएको संघका महासचिव गंगा पाठकले जानकारी दिए ।

उनको अनुसार मेलामा ६० लाखदेखि ७०लाख खर्च हुने बताए । टिकट सर्बधारणालाई ८० रुपैयाँ र विद्यार्थीलाई टिकटमा ६० र परिश्रमपत्रको आधारमा जेठ नागरिक, निःशुल्क प्रवेशको व्यवस्था मिलाइएको संचले जनाएको छ ।

१८६९७८९२७५, १८००७६०६२२

दोहोरी गीतमा दोस्रो टिमलाई न्यू होराइजनद्वारा सम्मान

बुटवल । न्यू होराइजन अंग्रेजी आवासीय मावि बुटवलले आयोजना गरेको दोस्रो विद्यालयस्तरीय दोहोरी गीत प्रतियोगितामा दोस्रो स्थान हासिल गरेको न्यू होराइजन बुटवलका विद्यार्थीलाई विद्यालयले सम्मान गरेको छ ।

हाले सम्पन्न प्रतियोगितामा १० वटा विद्यालयले प्रतिस्पर्धा गरेकामा जगन्नाथ मावि प्रथम, न्यू होराइजन मावि बुटवल दोस्रो, शान्ति नमूना मावि मणिग्राम तेस्रो र सगरमाथा मावि देवदह सान्त्वना भएका थिए । विजेता टिमले क्रमशः १५ हजार, १२ हजार, ९ हजार र ६ हजार

नगद पुरस्कार तथा प्रमाणपत्र प्राप्त गरेका थिए । सम्मान कार्यक्रममा विद्यालयका प्रिन्सिपल लोकनाथ उपाध्यायलगायतले न्यू होराइजनले शैक्षिक क्रियाकलापसँगै संगीत, कला, साहित्य जस्ता विधामा पनि विद्यार्थीका प्रतिभा प्रष्टुटनका लागि पनि ठूलो लगानी गरिरहेको र विभिन्न प्रतियोगिताहरूलाई निरन्तरता दिएको बताए ।

विद्यालय तहका विद्यार्थीबिच लोक दोहोरी प्रतियोगिता आयोजना गर्ने न्यू होराइजन लुम्बिनी प्रदेशमै पहिलो निजी विद्यालय भएको भन्दै

प्राचार्य उपाध्यायले दोहोरी गीत प्रतियोगिता सम्पन्न गर्ने खर्चिलो र चुनौतीपूर्ण भए पनि निरन्तरता दिइएको बताए ।

कार्यक्रममा उप-प्राचार्यहरू बालकृष्ण भण्डारी, बासुदेव अर्याल, राजीव श्रेष्ठ, अतिरिक्त क्रियाकलाप प्रमुख बालकृष्ण बस्याल, कार्यक्रम संयोजक कल्पना पाण्डे, शिक्षकहरू हरिप्रसाद पौडेल, मिलन रानालगायतले दोहोरी गीत प्रतियोगिताले विद्यालय तहबाटै लोक दोहोरी गायक गायिका जन्माउन ठूलो योगदान गर्ने बताए ।

न्यू होराइजनलाई टी-२० क्रिकेटको उपाधि

भैरहवा । ११औँ संस्करणको 'स्वर्गीय शेरबहादुर सेन्चुरी स्मृति टी-२० अन्तरविद्यालय क्रिकेट प्रतियोगिता'को उपाधि न्यू होराइजन माविले जितेको छ । मंगलबार भएको फाइनल खेलमा देवदह बुद्ध माविलाई ५ विकेटले पराजित गर्दै होराइजनले उपाधि हात पारेको हो । जितिसँगै होराइजने ५० हजार रूपैयाँ नगदसहित ट्रफी, मेडल र प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको छ । यस्तै, उपविजेतामा चित्त बुझाएको देवदह बुद्धले नगद २५ हजारसहित ट्रफी, मेडल र प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको छ ।

भैरहवास्थित सिद्धार्थ क्रिकेट मैदानमा भएको फाइनल खेलमा जितका लागि पाएको ७१ रनको लक्ष्य न्यू होराइजनेले १९ ओभर १ बलमा ५ विकेटको नोक्सानीमा ७६ रन बनाउँदै पूरा गर्दै उपाधि रक्षा गर्यो । उसको जितमा समीरजंग सिंह ठकुरीले अविजित २० र अनिश भट्टराईले १९ रनको योगदान गरे । बलिडमा देवदह बुद्धका कृष केसीले २ तथा रोहन कुँवर र आयुष विकले १-१ विकेट लिए ।

यसअघि टस हारेर ब्याटिङको निम्तो पाएको देवदह बुद्धले निर्धारित २० ओभरमा सबै विकेट गुमाउँदै ७० रनको सामान्य योगफल बनाएको थियो । उसलाई सस्तीमा रोकन बलिडमा न्यू होराइजनका निरज धिमरे र राहुल नाउले ३-३ तथा अनिश भट्टराई, सुप्रिम कँडेल र प्रिन्स पालले १-२ विकेट लिए । देवदह बुद्धका दिक्सन थापाले १६, आयुष पाण्डेले १५ र अध्ययन न्यौपानेले ११

रन बनाए पनि अन्य ब्याटर नचल्दा टिमले हार व्यहोर्‍यो । होराइजनका निरज धिमरे म्यान अफ द फाइनल भई पाँच सय रूपैयाँ प्राप्त गरे ।

प्रतियोगितामा न्यू होराइजनका प्रिन्स पाल म्यान अफ द सिरिज भई १० हजार रूपैयाँ प्राप्त गरे । यस्तै, होराइजनकै राहुल नाउ बेष्ट ब्याटर र सुप्रिम कँडेल बेष्ट बलर भए । उनीहरूले जनही ५ हजार रूपैयाँ पाए । प्रतियोगितामा कुँवरवर्ती इङ्गालिस बोर्डिङ स्कूल बेष्ट अनुशासित टिम घोषित भयो ।

रुपन्देही क्रिकेट संघको आयोजना र पर्वत ज्वेलर्स, बैंकरोड, भैरहवाको मुख्य प्रायोजनामा

सम्पन्न प्रतियोगिताका विजेता टिमलाई लुम्बिनी विकास कोषका उपाध्यक्ष डा.लक्ष्मणलाल लामा, संघका कार्यवाहक अध्यक्ष धिरज अधिकारी क्षेत्री, सिद्धार्थ उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष ठाकुरकुमार श्रेष्ठ, संघका पूर्वअध्यक्षहरू प्रशान्तविक्रम मल्ल र प्रेमकुमार सेन्चुरी, प्याब्सन केन्द्रिय उपाध्यक्ष विष्णु पन्थी, मुख्य प्रयोजकक विमल सेन्चुरी, रुपन्देही सुनचाँदी व्यवसायी संघका अध्यक्ष गोपाल रामदाम, लुम्बिनी प्रेस क्लबका अध्यक्ष कमल रायमाझीलगायतले विजेता र उपविजेता टिमलाई पुरस्कार वितरण गरेका थिए ।

सहयात्री सहकारीको १७औँ वार्षिक साधारणसभा तथा छैठौँ अधिवेशन सम्पन्न

जगलाल नेपाली

बुटवल

सहयात्री बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.बुटवलको १७औँ वार्षिक साधारणसभा तथा छैठौँ अधिवेशन र सृजनशिल सहयात्री समाजको १४औँ वार्षिक साधारणसभा तथा पाँचौँ अधिवेशन संयुक्त रुपमा एक कार्यक्रमका बिच सम्पन्न भएको छ ।

सहकारीका अध्यक्ष हरिबहादुर बोमरेलले आ.व.०८१/०८२ वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, सचिव हस्तबहादुर हिताङ्गले सञ्चालक समितिको तर्फबाट वार्षिक प्रतिवेदन, कोषाध्यक्ष राजेन्द्र रोकाहाले आ.व. २०८०/०८१ को आर्थिक प्रतिवेदन र लेखा समिति संयोजक चन्द्रबहादुर नेपालीले लेखा सुपरीवेक्षण समितिको प्रतिवेदन प्रस्तुत गरी सर्वसम्मतले पारित गरेको छ । कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि लुम्बिनी प्रदेशसभा, सामाजिक विकास समितिका सभापति यमु गैरेले पछिल्लो समयमा सहकारी क्षेत्रमा उत्पन्न भएका असहज परिस्थिति तथा चुनौतीका बिच आर्थिक, सामाजिक रुपमा पछाडि परेका वर्ग समुदायलाई

संगठन गरी छरिएर रहेको पुँजीलाई एकिकृत गरी सहकारी अभियानमा छुट्टै पहिचान बनाउन सफल समुदायको एक मात्र नमूना र उदाहरणीय सहकारी रहेको बताउँदै संस्थाले अबका दिनमा बचत तथा ऋणको कारोबार मात्र नभई उत्पादनमूलकमा काम गर्न समेत जोड दिएका थिए ।

सहकारीका अध्यक्ष हरिबहादुर बोमरेलको अध्यक्षतामा सृजनशिल सहयात्री समाजका उपाध्यक्ष बलबहादुर थापाको स्वागत मन्तव्यमा कार्यक्रमको सञ्चालन सहकारीका सहसचिव नेत्रबहादुर रुवालले गरेका थिए । साथै सोही अवसरमा संस्थाका जेष्ठ सदस्य, एकल महिला उद्यमी व्यवसायी, बालबचत कर्ता, पि.एच.डि.उपाधि प्राप्त, डाक्टर, सरकारी कर्मचारी, पत्रकार, कलाकार, कक्षा १२ उत्तिर्ण विद्यार्थीलगायत संस्थाका कर्मचारीहरूलाई सम्मान गरिएको थियो । त्यसैगरी शेयर सदस्यहरूबाट प्राप्त जिज्ञासा तथा सुझावहरूलाई व्यवस्थापक कमल बस्यालले प्रस्ट पारेका थिए । कार्यक्रममा संस्थाका सल्लाहकारलगायत संरक्षक एच.बी.रुनेलले संस्थाले आर्थिक तथा सामाजिक क्षेत्रमा गरेको प्रगतिको प्रशंसा गरेका थिए । संस्थामा हाल १४१९

जना शेयर सदस्य रहेको तथा करिब १७ करोड ६८ लाखको कुल कारोबार रहेको छ ।

यसैगरी छैठौँ अधिवेशनबाट हरिबहादुर बोमरेलको अध्यक्षतामा ११ सदस्यीय सञ्चालक समिति चयन भएको छ । जसको उपाध्यक्षमा राजेन्द्र रोकाहा, सचिवमा हस्त हिताङ्ग, कोषाध्यक्ष छवबहादुर नेपाली, सहसचिवमा रिना नेपाली र सदस्यहरूमा दिपक नेपाली, शान्ति नेपाली, भजवता नेपाली, बिन्द्रा नेपाली, बेलबहादुर गैरे र मीना नेपाली तथा लेखा सुपरीवेक्षण समितिमा लक्ष्मी नेपाली, कमला थापा र कृष्णबहादुर नेपाली चयन भएका छन् । त्यसैगरी पाँचौँ अधिवेशनबाट सृजनशिल सहयात्री समाजको अध्यक्षमा बलबहादुर थापा, उपाध्यक्षमा तुलबहादुर रुवाल, सचिवमा सीता रोकाहा, सह-सचिवमा हेमकुमार नेपाली, कोषाध्यक्षमा भजवता नेपाली र सदस्यहरूमा जगलाल नेपाली, राजेश गैरे, मनोज नेपाली, शोभाखर नेपाली, शान्ति बम्रेल चयन भएका छन् । सोही अवसरमा आर्थिक रूपले विपन्न तथा जेहेन्दार सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत ८ जना विद्यार्थीहरूलाई भोला र नगदसहितको सृजनशिल सहयात्री छात्रवृत्ति प्रदान गरिएको थियो ।

स्कलर्स होममा खेल सप्ताह सम्पन्न

बुटवल । स्कलर्स होम बोर्डिङ सेकेण्डरी स्कूलमा खेल सप्ताह सम्पन्न भएको छ । खेल सप्ताहअन्तर्गत कक्षा पिजीदेखि कक्षा ४ सम्म हट पोटाटो, इन आउट,बेलुन क्ल्याप,फिल आउट द बक्स,मेमोरी गेम गाणित दौडलगायतका खेल खेलाइएको थियो ।

यसैगरी सिनियरतर्फ सयमिटर, दुई सय मिटर, चार सय मिटर दौड, हाई जम्प, लड जम्प, भलिबल, बोरा दौड, डोरी तानातान खेललगायतका खेलहरू खेलाइएको अतिरिक्त क्रियाकलाप प्रमुख मनुकान्त क्षेत्रीले जानकारी दिए ।

उत्साहजनक विद्यार्थीको उपस्थिति रहेको उक्त साप्ताहिक खेलामा २५ वटा इभेन्टहरूमा कक्षा पिजिदेखि कक्षा १२ सम्मका करिब १२ सय विद्यार्थी सहभागी भएका थिए । विजयी विद्यार्थीलाई विद्यालयको ३३औँ

स्थापना दिवसको अवसरमा पुरस्कृत गरिने विद्यालय संयोजक शोभारानी प्रधानले जानकारी दिइन् । खेल सप्ताह समापनमा विद्यालय

व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष मनहरी बस्याल, सह-प्राचार्य टीकाराम गौतम, शिक्षकहरू प्रदीप देवकोटा, नेत्रप्रसाद भट्टराई, सावित्रा पन्थी र कमला पाण्डेले आ-आफ्ना भनाइ राखेका थिए ।

नेपाल सरकार
उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय

कम्पनि रजिष्ट्रारको कार्यालय ।

कम्पनीको दर्ता खारेजी गरिएको सूचना

मिति: २०७५/०७/२५ मा दर्ता नं. २०२१६६ मा दर्ता भएको जय मुक्तिनाथ स्प्लायर्स एण्ड कन्स्ट्रक्सन प्रा.लि.को मिति २०८१/०५/२८ को विशेष साधारण सभाले कम्पनीको दर्ता खारेजी गरि पाउँ भनि यस कार्यालयमा निवेदन पेश गरेको हुदा उक्त कम्पनिले कसैसँग ऋण लिएको वा सो कम्पनीले कसैलाई कुनै रकम तिर्नु बुझाउनु पर्ने दायित्व भए प्रमाण सहित हकदावीको लागि ३५ दिनभित्र यस कार्यालयमा दावी गर्न आउनु हुन सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । तोकिएको म्यादभित्र हकदावी गर्न नआएमा नियमानुसार उक्त कम्पनीको दर्ता खारेजी गरिने व्यहोरा सम्बन्धित सबैको लागि सुचित गरिन्छ ।

हामी बोलेर मात्र होइन पुन्याएर छाड्छौं

तपाईंको अत्यन्तै जरूरी चिठी एवं पार्सलहरू

नेपाल लगायत भारत र विश्वका प्रमुख शहरहरूमा

पठाउनु परेमा हामीलाई सम्भन्नुहोस् ।

सुपर काइनेटिक कुरियर्स सर्विस

ट्राफिक चोक हिमालयन बैंकको साइड (सुर्य लार्डफ इन्सोरेन्स भएको भवन) फोन:- ०७१४३५७१

आकर्षक डिजाइन तथा छपाई

सबै किसिमका रंगिन तथा सादा डिजाइनका साथै सम्पूर्ण छपाईको लागि सधै हामीलाई सम्भन्नुहोस् !

आइडिया डिजाइनर्स/अफसेट प्रेस

सम्पर्क:

बुटवल-७, पुरानो बसपार्क (सबजीमण्डी पछाडि) यातायात मजदूर संघको भवनमा

फोन:-०७१-५४०२१३ मो.९८५७०३५३८०, ९८४७१२३१५७

E-mail:ideapressbtl@gmail.com

प्रो. मञ्जु एण्ड सन्स फोन: ०७१-५३५३१७७

८८५७०६०३६८, ८८५७०६०३८४

न्यू कुमकुम ज्वेलर्स

वि.पि. चोक, बुटवल-४, रुपन्देही

स्वदेशी तथा विदेशी डिजाइनका शुद्ध सुन चाँदीबाट बनेका गर-गहनाको एकमात्र विश्वासिलो पसल

विगत १५ वर्षदेखि तपाईंको सेवामा समर्पित

पुराना गहनाहरू संग नयाँ गहना साट्नुका साथै खरिद विक्री गर्नुपरेमा हामीलाई सम्भन्नुहोस्

ट्वाइलेट सफा गराउनुहोस्

बुटवल सेनेटरी प्रा.लि.

९७४५४०५९७३, ९८०७४०९८५२

सेफ्टी टंकी, रिङ्ग सफा गर्नु परेमा तथा सेनेटरी सम्बन्धी

कुनै पनि काम परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोस् ।

मनिषा सेनेटरी ८८५११८७८६६, ८८४७१२४१८५

शर्वेस सेनेटरी ८८४७०३८१४३, ८८५७०३४३८३

रियुस सेनेटरी ८८११४२८७३०

रेसुझा सेनेटरी/रेसुझा वाटर सप्लायर्स ८८५७०५७०७०